

A helyi demokrácia helyzete Székesfehérváron

Helyi Demokrácia Audit

18. jelentés

Készült az Európai Helyi Demokrácia Hete keretén belül

2019. november 14.

Magyar Városkutató Intézet

8000 Székesfehérvár, Rákóczi u. 25.

Tel/fax: (22) 502-276

iroda@varoskutato.hu, www.varoskutato.hu

Háttér

A Magyar Városkutató Intézet az Echo Nonprofit Network Helyi Demokrácia Audit programjának keretén belül rendszeres társadalomtudományi kutatással vizsgálja a székesfehérvári helyi demokrácia helyzetét. A helyi demokratikus deficit alakulásán túl vizsgáljuk a lakosok önkormányzattal, az önkormányzati munkával, döntésekkel való elégedettségét is.

Módszertan

Kutatóintézetünk kérdezőbiztosai 500 fő véletlenszerűen kiválasztott székesfehérvári 18 éven felüli lakossal készítettek személyes interjút standard kérdőívek segítségével. A kutatási beszámolóban közölt adatok hibahatára az egyes kérdésekre válaszolók számától függően +/- 3-5 százalék. A kérdőívek felvételére 2019. szeptember 3. és szeptember 25. között került sor.

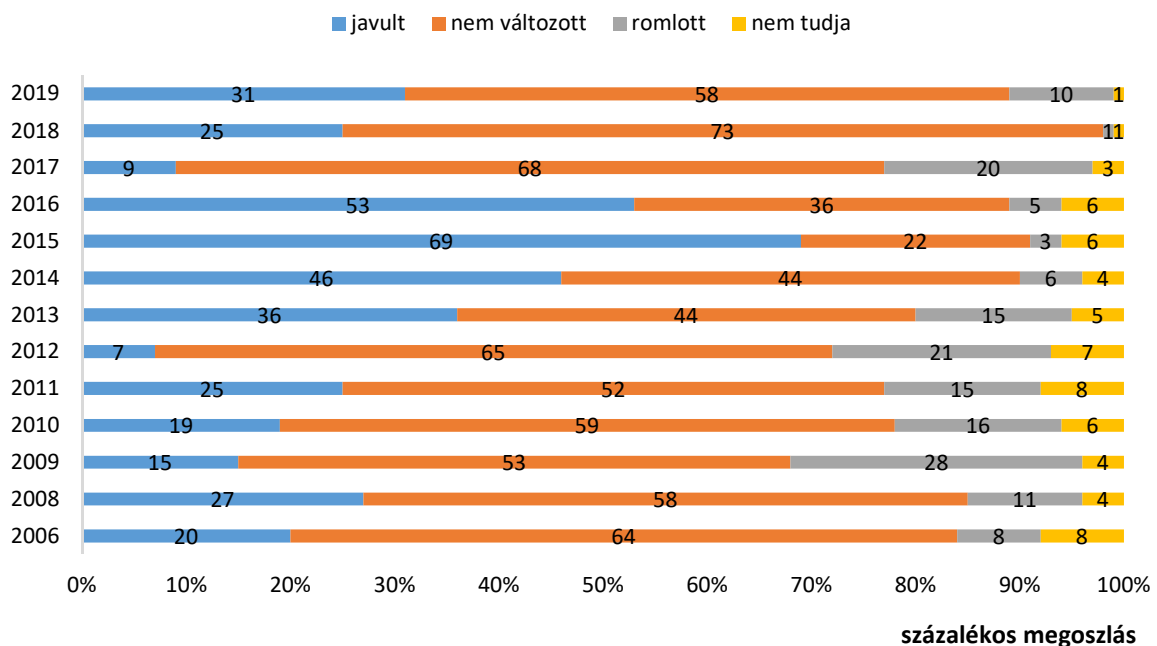
Egyes kérdéseknél azt kértük a válaszolóktól, hogy értékeljenek állításokat, minősítsenek problémákat, intézményeket négy, illetve ötfokú skálán. Ezen kérdések egy részének esetében a kapott értékeket egy százfokú skálára számoltuk át, ahol a százas értéket az jelentette volna, ha az adott kérdésre minden válaszoló egyöntetűen a maximális, a nullát pedig az, ha a minimális pontszámot adja. A határ az ilyen százfokú skálákon az ötven pont. Az ez alatti érték általában negatív véleményt (bizalmatlanságot, elégedetlenséget, elutasítást stb.), míg az e feletti érték pozitív véleményt (elégedettséget, bizalmat, támogatottságot stb.) jelez. Más esetekben a kapott válaszokat -100 és +100 közötti ún. mérleg-indexre számoltuk át, ahol értelemszerűen a negatív értékek fejezik ki a kritikusabb, a pozitív értékek a pozitívabb véleményeket.

Lakossági elégedettség

A városi közhangulat fontos fokmérője az általános elégedettség, az, hogy mennyire elégedettek a lakosok azzal, ahogy Székesfehérváron „mennek a dolgok”. Ezt a kérdéskört számos kutatás során vizsgáltuk a 90-es évek óta, először 1997-ben kérdeztük erről a polgárokat, a tematikus helyi demokrácia audit (HDA) első adatfelvételében is szerepelt már.

Ha összehasonlítjuk a helyzetet az előző évekkel, a lakosok több, mint fele szerint Székesfehérvár helyzete nem változott, 58 százalék gondolja így, 31 százalék szerint a város helyzete az elmúlt egy évben kifejezetten javult. Az ellenkező póluson idén 10 százalék található, azaz minden tizedik lakos negatív tendenciát érzékel.

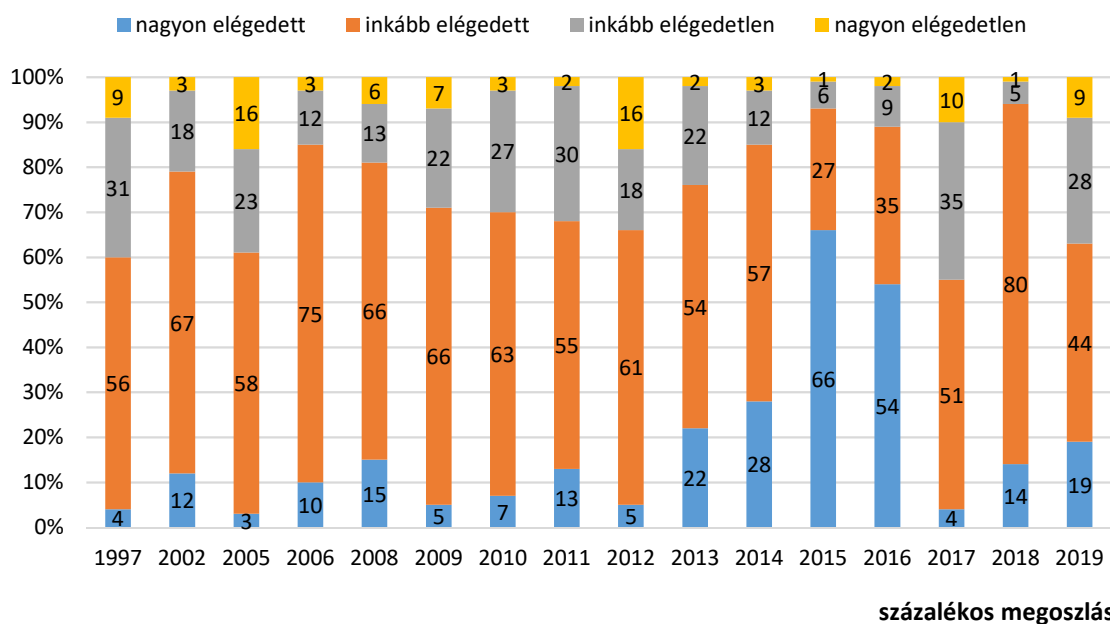
A város megítélése a tavalyi évekhez képest

Az általános elégedettséget nézve, a gazdasági válság előtti helyi demokrácia audit adatfelvétele nagyfokú (10-15 százalékos) teljes elégedettséget mért, további 66-75 százaléka is inkább elégedett volt akkor, kritikus véleményt 15-18 százalék fogalmazott meg azzal kapcsolatban, hogy milyen a fehérvári helyzet. 2009-ben ezzel szemben már csak a fehérváriak 5 százaléka volt nagyon, 66 százaléka pedig inkább elégedett azzal, ahogy a városban mennek a dolgok, s 29 százalékuk volt inkább elégedetlen. Ezek mögött alapvetően a gazdasági válság negatív hatását kellett akkor látni, amit a várost mára kihevert. 2011 őszén emelkedés volt regisztrálható, a korábbi évhez képest duplájára nőtt a nagyon

elégedettek aránya, 2013-ban és 2014-ben pedig már - vélhetően az érzékelhető pozitív változásoknak, beruházásoknak köszönhetően – a nagyon elégedettek aránya közé sorolható a városlakóknak több mint negyede. 2015-ben ez az arány ugrásszerűen tovább nőtt, akkor a fehérváriak 66 százaléka nagyon elégedett volt, és további 27 százaléka is inkább pozitív véleményen volt, s ez összességében az elmúlt 15 év legmagasabb elégedettségét mutatja. 2016-ban szintén magas maradt az elégedettek aránya, 54 százalék nagyon elégedett, míg 35 százalék inkább volt elégedett azzal, ahogy a városban mennek a dolgok. 2017-ben 51 százalékra nőtt az inkább elégedettek aránya, a nagyon elégedetteké viszont 4 százalékra lecsökkent. Tavaly a nagyon elégedettek aránya 14 százalékra nőtt, míg az inkább elégedetteké elérte a 80 százalékot. A lakosok csupán 1 százaléka volt nagyon elégedetlen azzal, ahogy Székesfehérváron mennek a dolgok. Idén tovább nőtt azok aránya, akik teljes mértékben elégedettek a város helyzetével (19 százalék), ezzel párhuzamosan viszont nőtt az elégedetlenek aránya is.

Mennyire elégedett ön azzal, ahogy Székesfehérváron mennek a dolgok?

2006-ban az általános elégedettség mérleg-indexen +39 pont volt, 2008 szeptemberében pedig +34 pont. 2009-ben ezzel szemben már csak +18 pont volt mérhető, ami erőteljes és szignifikáns csökkenés volt akkor. 2010-ben viszont némi emelkedés után +22 pont volt mérhető, s ez 2013-ban +36 pontig emelkedett, 2014-ben pedig 50 pontig kúszott az elégedettség. 2015-ben a vonatkozó index értéke már +75 pont volt, ami kimagasló, 2016-ban pedig 69 pont lett az érték. 2017-ben ez a pontszám 2-re csökkent. Tavaly újra 51 pontra emelkedett az elégedettségi index. Az elégedettséget mutató index idén viszont 19 pontra csökkent.

Az elégedettség alakulása az egyes társadalmi csoportokban

(mérleg-indexen)

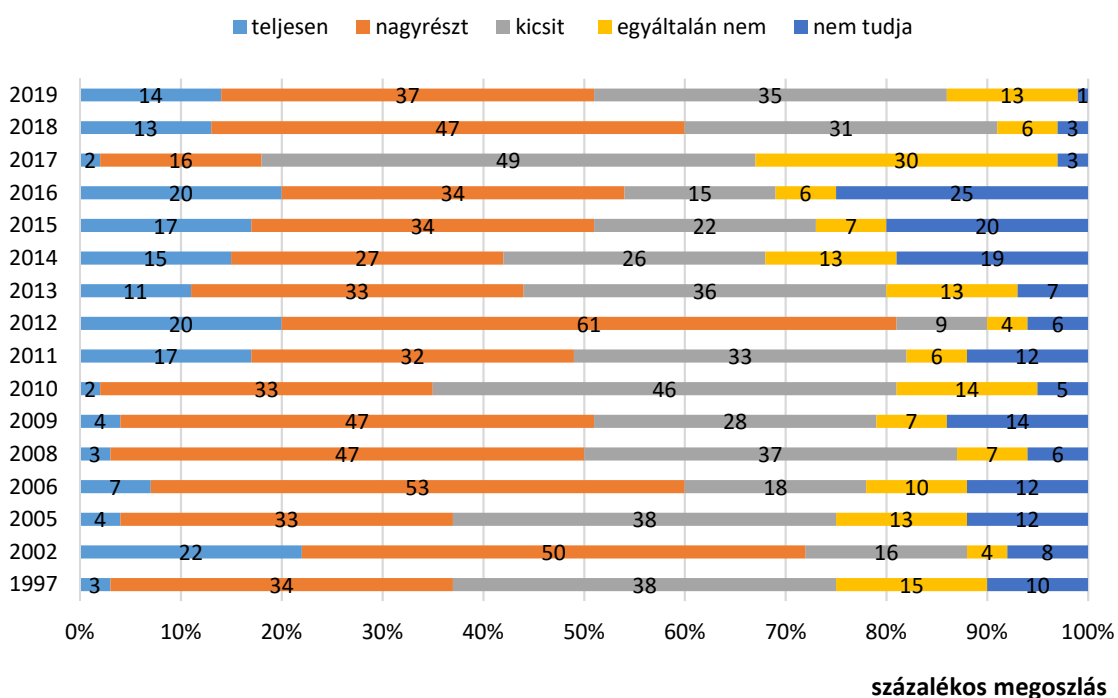
	2006.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Férfiak	34	42	17	25	18	5	36	33	62	66	2	49	23
Nők	42	30	20	19	28	16	37	64	86	70	2	54	13
30 év alattiak	29	50	28	32	5	22	40	68	87	71	-3	42	33
30-44 évesek	44	37	18	25	19	33	33	36	75		1	54	38
45-59 évesek	33	18	5	13	37	-14	34	39	70	68	-4	54	16
60 év felettiak	50	40	26	19	46	-17	39	71	73	69	11	53	-10
Átlag	39	34	18	22	25	10	36	50	75	69	2	51	19

Önkormányzati problémaismeret

Arról, hogy az önkormányzat mennyire ismeri, hogy mit szeretnének a fehérváron élő emberek a tavalyi évhez hasonlóan most is megoszlanak a vélemények. A válaszadók 14 százaléka szerint teljesen, 37 százalékuk szerint nagyrészt, 35 százalék szerint egy kicsit, és 13 százalék szerint egyáltalán nem ismerik az önkormányzatnál, hogy mit szeretnének az itt élő emberek.

A mérleg-index értéke 2010-ben kifejezetten alacsony volt, -18 pont. 2011-ben e kérdésben jelentős pozitív elmozdulások voltak mérhetőek, bár bizonytalanok aránya is 12 százalékra nőtt, de ennél fontosabb, hogy 15 százalékponttal 17 százalékra nőtt azok aránya, akik szerint teljesen ismerik az önkormányzatnál, hogy mit szeretnének az itt élők. Mindez mérleg indexen -18 pontról +11 pontra való átfordulást eredményezett abban az évben. Ez a pozitív tendencia tovább erősödött 2012-ben. Ugyanebben az évben négy év átlagában a legmagasabb önkormányzati problémaismereti indexet mértünk, ellenben 2013-ban ismét negatívba fordult az index értéke (-7 pont), mely 2014-ben ismét pozitív tartományba került, 2015-ben pedig további javulás állt be az index értékében. 2016-ban jóval magasabb értéket, 32 pontot ért el az index. Két éve az index -45 pontra csökkent. Tavaly újra pozitív elmozdulás történt, az index értéke 16 pontig kúszott fel. Az index értéke idén is pozitív értéket mutat, viszont az előző évhez képest csökkent (2 pont).

Mennyire ismerik az önkormányzatnál, hogy mit szeretnének az itt élő emberek?

Az önkormányzati problémaismeretről szóló index alakulása az egyes társadalmi csoportok szerint

(mérleg-indexen)

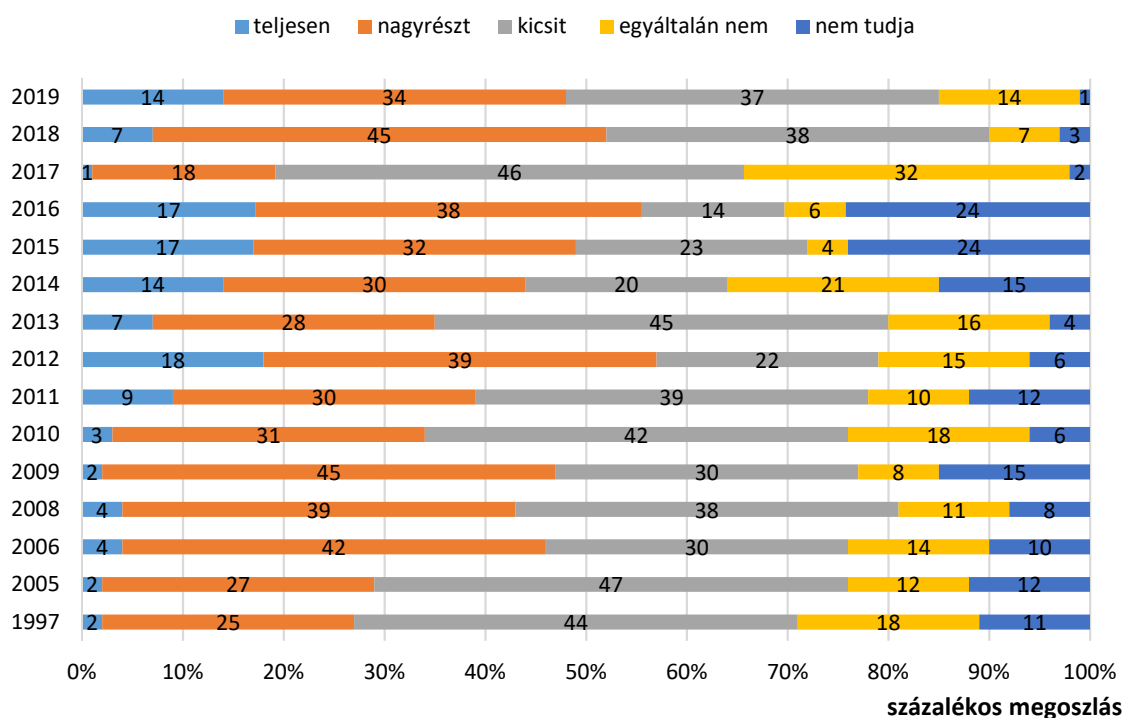
	2006.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Férfiak	14	3	6	-26	4	50	-7	-5	12	29	-45	7	8
Nők	16	-1	11	-10	20	41	-7	9	30	33	-46	24	-5
30 év alattiak	10	-6	33	-23	24	40	-27	26	32	56	-46	20	8
30-44 évesek	18	-1	5	-26	-13	55	-18	-32	20		-48	25	18
45-59 évesek	2	2	-10	-11	17	52	2	1	13	26	-46	8	9
60 év felettiak	34	14	11	-12	19	31	11	19	25	32	-40	14	-28
Átlag	15	2	9	-18	11	46	-7	2	21	32	-45	16	2

Megfelelés a lakossági igényeknek

A problémaismeret egy dolog, az ezekre adott releváns helyi válaszok legalább ilyen fontosak. Abban a kérdésben, hogy mennyire veszik figyelembe az önkormányzati döntésekben az itt élő emberek igényeit, a pozitív elmozdulás 2011-2012-ben volt mérhető. Akkor a lakosok 9 százaléka mondta, hogy teljesen és további 30 százalék válaszolt inkább igennel, bár a relatív többség továbbra is úgy érezte, hogy csak kis mértékben veszik figyelembe az önkormányzati döntésekben az emberek igényeit.

A 2010 szeptemberében mért mélypont után (-20 pont), az index -4 pontra emelkedett 2011-ben, 2012-ben pedig +12 pontig nőtt, ez volt a helyi demokrácia auditunk sorában 2006 óta mért legmagasabb érték. 2013-ban -15 pontra mérséklődött a mutató értéke, 2014-ben pedig ismét emelkedett, ekkor -2 pontot mértünk. E mögött alapvetően az áll, hogy teljesen elégedettek aránya a duplájára nőtt, s ezzel párhuzamosan felére csökkent a kicsit elégedettek aránya, miközben kicsit nőtt azok aránya is, akik szerint egyáltalán nem veszik figyelembe az emberek igényeit a városházi döntésekben. 2015-ben a mutató az addig mért legmagasabb értéket érte el, szám szerint 23 pontot, ám 2016-ban ezt is meghaladva, 32 pontos volt az index, amit a nagyrészt elégedettek számának növekedése és a kicsit elégedettek számának csökkenése okozott. 2017-ben az index -47 pontra csökkent, tavaly viszont 4 pontra emelkedett. Idén, 2019-ben ismét csökkent, -1 pontra.

A döntésekben mennyire veszik figyelembe az emberek igényeit?

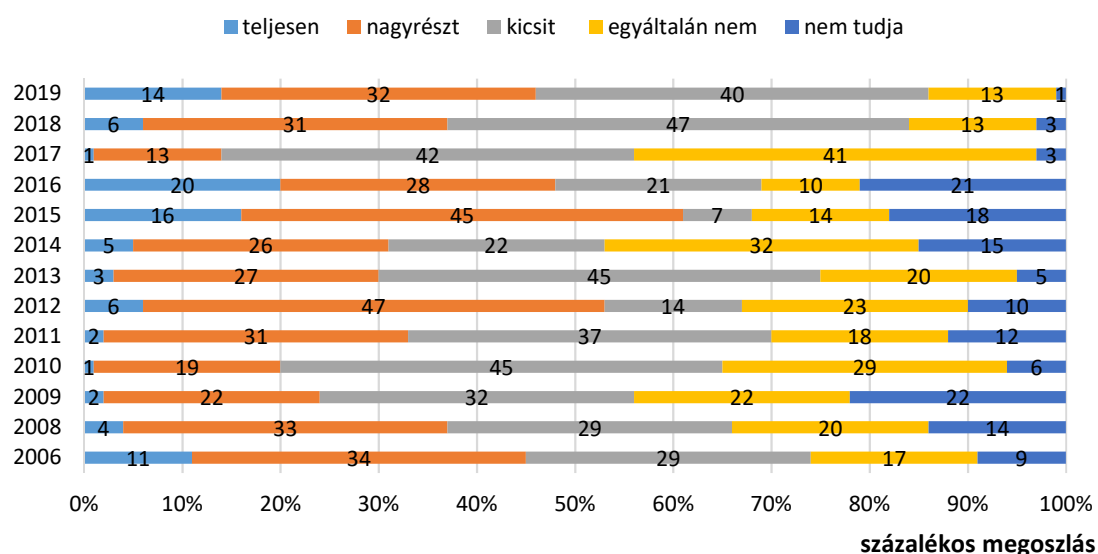
Igénymegfelelés alakulása az egyes társadalmi csoportok szerint (mérleg-indexen)

	2006.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Férfiak	-6	1	1	-23	-18	18	-13	-17	9	26	-43	-3	5
Nők	-3	-14	3	-18	9	6	-18	11	35	34	-50	9	-7
30 év alattiak	-19	10	30	-7	4	57	-39	7	-6	51	-52	16	3
30-44 évesek	-3	-23	0	-23	-17	24	-28	-20	36		-42	6	18
45-59 évesek	-5	-14	-18	-28	-5	-27	9	-8	9	29	-49	-3	7
60 év felettiak	13	-2	-6	-22	2	-29	17	14	24	31	-45	0	-31
Átlag	-4	-8	2	-20	-4	12	-15	-2	23	32	-47	4	-1

Transzparencia, a döntések átláthatósága

Az előző kérdéshez hasonló a helyzet a lakosság körében az önkormányzati döntések átláthatóságával kapcsolatban is. Míg 2010-ban csak 20 százalékuk szerint volt teljesen vagy nagyrészt nyomon követhető, a lakosok számára átlátható a döntéshozatal folyamata, addig 2011-ben már 33 százalékuk nyilatkozott így, a következő évben pedig már a lakosok kb. fele tartotta teljes mértékben vagy nagyrészt átláthatónak a döntéseket. 2015-höz képest 2016-ra nőtt azok aránya 4 százalékponttal, akik szerint teljesen transzparens a döntéshozatali folyamatok, és ugyanennyivel csökkent azok aránya, akik szerint egyáltalán nem átláthatók a döntések. Két éve a lakosok 42 százaléka gondolta úgy, hogy a döntések kis mértékben átláthatóak, míg 41 százalékuk szerint egyáltalán nem. Tavaly a megkérdezettek 31 százaléka mondta, hogy nagyrészt, és 47 százalékuk, hogy kismértékben transzparens a döntések. Idén 14 százalékra emelkedett azon lakosok aránya, akik úgy gondolják, hogy teljes mértékben átlátható az, ahogy az önkormányzatnál a döntések születnek, a tavalyi értékhez képest pedig 1 százalékponttal növekedett azok aránya, akik szerint nagyrészt.

Mennyire tartja átláthatónak azt, ahogy az önkormányzatnál a döntések születnek?

Az átláthatóság index értéke már az egyik első kutatáskor, 2006-ban is negatív volt a városban, -3 pont, a 2009-ben mért -32 pont után azt gondolhattuk nincs már lentebb, de közvetlenül a polgármester váltás előtti évben mért -41 pont erre sajnos rácafélt. 2012-ben már e téren is megindult a javuló tendencia, ennek jelenként +2 pontra emelkedett a transzparencia index, ám az azt követő két évben ismét negatív lett az egyenleg -12, illetve -30 pont formájában. A 2015-ben mért adatok azonban nagyon pozitív képet mutatnak, a 26 pontos indexérték az elmúlt 10 év legmagasabb értéke a transzparencia mérése kapcsán. A 2016-os 17-es érték kis visszaesést mutat, ami a nagyrészt elégedettek arányának csökkenése és a kicsit elégedettek arányának növekedése idézett elő. A 2017-ben nagymértékben nőtt a kismértékben elégedettek, illetve az elégedetlenek aránya ennél a kérdésnél, ennek tudható be az index romlása. Tavaly mérséklődött az elégedetlenség, ugyanis -16 pontra emelkedett az index, idén további emelkedés történt (-3 pont), ám még mindig negatív a transzparencia mutató előjele.

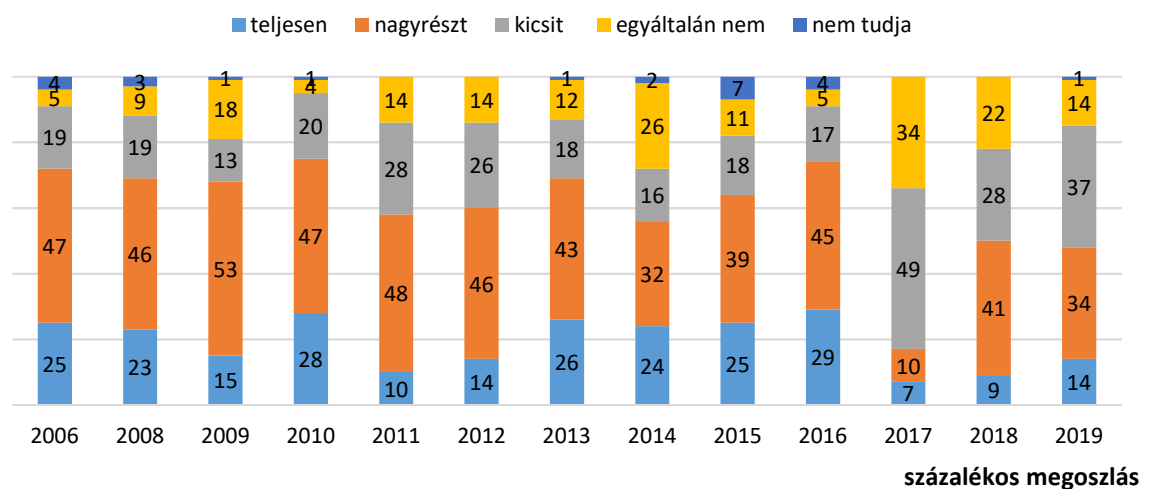
Transzparencia index alakulása az egyes társadalmi csoportok szerint (mérleg-indexen)

	2006.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Férfiak	-5	-11	-38	-38	-27	13	-10	-46	6	14	-54	-21	5
Nők	-3	-21	-21	-43	-13	-10	-15	-17	45	17	-59	-12	-10
30 év alattiak	-10	-5	-31	-40	-12	35	-26	-29	24	25	-59	-9	5
30-44 évesek	-9	-21	-35	-30	-21	33	-10	-53	26		-58	-12	16
45-59 évesek	-1	-24	-35	-43	-18	-40	-14	-26	28	25	-57	-26	-1
60 év felettiak	6	-13	-13	-49	-29	-30	-7	-7	27	13	-53	-15	-30
Átlag	-3	-16	-32	-41	-20	2	-12	-30	26	17	-57	-16	-3

Vélemények a demokráciáról

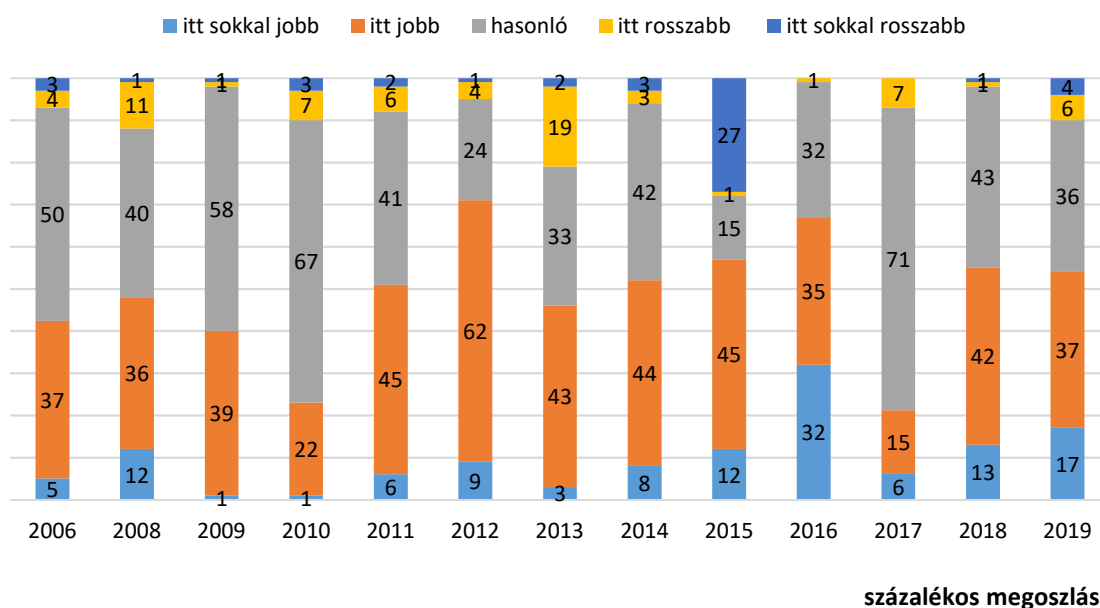
Eddig minden kutatásunk azt mutatta ki, hogy a lakosok többsége érdeklődést mutat a székesfehérvári demokrácia iránt. 2006-ban 25 százalékukat nagyon, 47 százalékukat közepes mértékben foglalkoztatta a helyi demokrácia kérdésköre, helyzete, s ez a 2009-ben mért negatív rekord után 2010-re 28 százalékra nőtt, hat éve azonban ismét mérséklődött az erősen érdeklődők aránya, s nőtt azoké, akiket egyáltalán nem foglalkoztat ez a kérdés, 4 százalékról 14 százalékra. 2014-ben az azt megelőzőhöz képest a helyi demokrácia iránt közömbösek aránya megduplázódott, 12 százalékról, 26 százalékra nőtt, míg csökkent a kicsit, illetve a nagyon érdeklődők aránya is. 2015-ben számottevő változás nem következett be az érdeklődést tekintve, bár csökkent a közömbösek aránya. 2016-ban ez a tendencia folytatódott, 5 százalékra csökkent a közömbösek aránya, az érdeklődőké pedig növekedett 25 százalékról 29-re, illetve 39 százalékról 45-re. 2017-ben 34 százalékra nőtt a közömbösek aránya, valamint emelkedett a kismértékben érdeklődők aránya. Tavaly 41 százalékra nőtt a nagymértékben érdeklődők aránya és csökkent a közömbösek aránya. Idén összességében csökkent az érdeklődők aránya, viszont ezzel párhuzamosan csökkent a teljesen közömböseké is. Demográfiai szempontokból elemezve a kérdést, megállapítható, hogy a 30 év alatti lakosok 41 százalékát közepesen foglalkoztatja a helyi demokrácia helyzete, addig a 60 éven felülieknek 31 százalékát egyáltalán nem érdekli. Jellemzően a felsőfokú végzettséggel rendelkezőket foglalkoztatja a kérdés.

Önt mennyire foglalkoztatja a demokrácia helyzete Székesfehérváron?

A helyi demokrácia helyzete más településekhez képest 2015-ben a megkérdezettek fele szerint volt jobb Székesfehérváron, 57 százalékuk vélte így, 2016-ban 67 százalék volt a pozitívan nyilatkozók aránya, két éve ez 21 százalékra csökkent. Tavaly ez az arány 55 százalékra emelkedett, idén pedig 1 százalékponttal esett vissza (54 százalék).

Hogyan ítéli meg a helyi demokrácia helyzetét Székesfehérváron más településekhez képest?

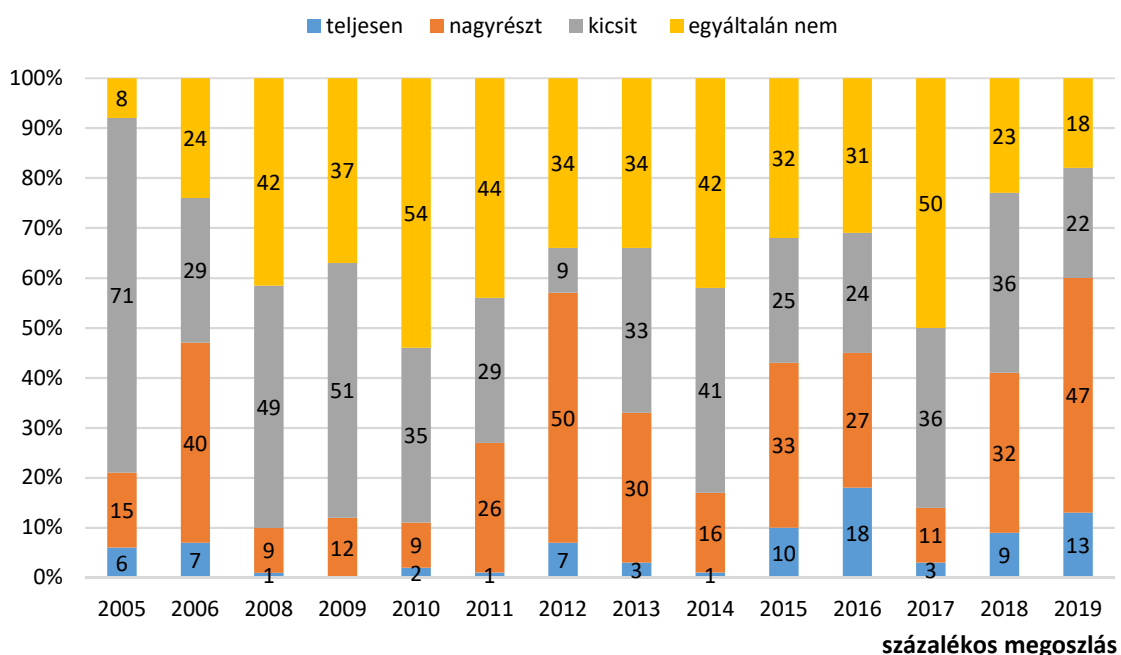
Részvétel és beleszólás

A demokratikus társadalmi működés egyik fontos eleme, hogy a lakosok beleszólhassanak abba, ahogy a városban mennek a dolgok. Idén a lakosok 18 százaléka úgy érezte, hogy ezt egyáltalán nem tudja megtenni, 22 százaléka pedig úgy, hogy csak kis mértékben tud beleszólni abba, ahogy a városban zajlanak az ügyek. A lakosok 47 százaléka gondolta úgy, hogy nagyrészt van beleszólása a dolgokba, 13 százalékuk pedig úgy véli, teljes mértékben bele tud szólni a dolgok alakulásába.

Bár e tekintetben is javult a helyzet 2010 óta, az ebből képzett participációs index értéke hat éve még -44 pont volt, ami markáns elégedetlenséget mutatott. Ezt követően -10 pontra mérséklődött az index, 2013-ban -27 pont volt az eredmény, három éve pedig tovább romlott, a -60 pont fontos üzenet arról, hogy csupán a lakosok 17 százaléka vélte úgy személy szerint is bele tud szólni abba, ahogy a városban mennek a dolgok. 2015-re javult a helyzet, a participációs index értéke -17 pontra mérséklődött,

a lakosok 43 százaléka véli úgy, hogy van beleszólása a dolgok alakulásába. 2016-ban az index értéke tovább mérséklődött -11 pontra, 2017-ben pedig már -61 pontra. Tavaly -16 pontra emelkedett az index értéke. Idén a vélt participációs mutató 8 pontra emelkedett, ami abból adódik, hogy 2018-hoz képest többen gondolják úgy, hogy bele tudnak szólni abba, ahogy a városban mennek a dolgok.

Hogyan érzi, mennyire tud Ön személy szerint beleszólni abba, ahogy a városban mennek a dolgok?

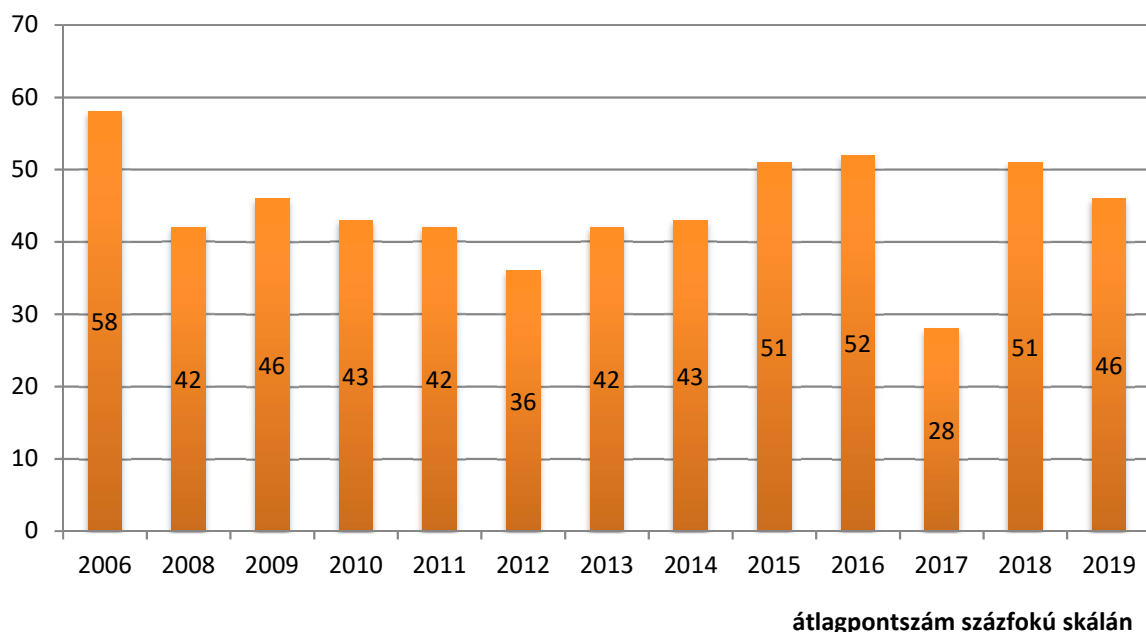
Vélt participációs index alakulása az egyes társadalmi csoportok szerint

(mérleg-indexen)

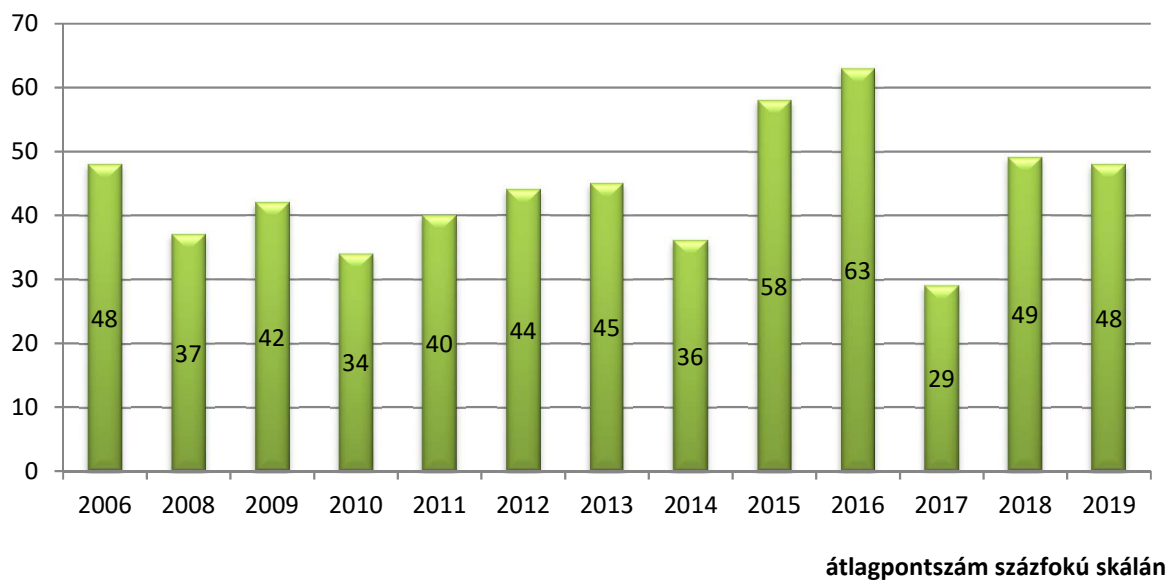
	2006.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Férfiak	-11	-55	-52	-65	-43	1	-28	-73	-35	-19	-60	-19	14
Nők	-11	-68	-59	-60	-45	-18	-25	-57	-1	-8	-61	-13	1
30 év alattiak	-20	-60	-62	-71	-52	34	-32	-75	-16	4	-63	-13	15
30-44 évesek	-10	-68	-57	-58	-27	29	-23	-80	-37		-52	-7	27
45-59 évesek	-11	-60	-51	-62	-44	-46	-16	-65	-4	-8	-67	-23	13
60 év felettiak	4	-58	-56	-57	-53	-50	-27	-51	-1	-13	-61	-19	-23
Átlag	-11	-62	-56	-62	-44	-10	-27	-60	-17	-11	-61	-16	8

A helyi demokrácia működésének mérésére összeállítottunk egy kérdéssort, melyben a megkérdezetteknek különböző állításokat kell rangsorolniuk százfokú skálán. Az ilyen skálákon a 40-60 pont közötti tartomány a bizonytalan sáv, az ábrán jól látszik, hogy több állítás ide sorolódott be. Az idei válaszokból látszik, hogy tavalyhoz képest mindegyik dimenzióban történt kisebb mértékű változás. Az emberek már kevésbé értenek egyet azzal, hogy a lakosok aktívan részt vesznek a város életében, hogy beleszólhatnak az őket érintő döntésekbe, valamint, hogy a képviselők rendszeresen megkérdezik az emberek véleményét.

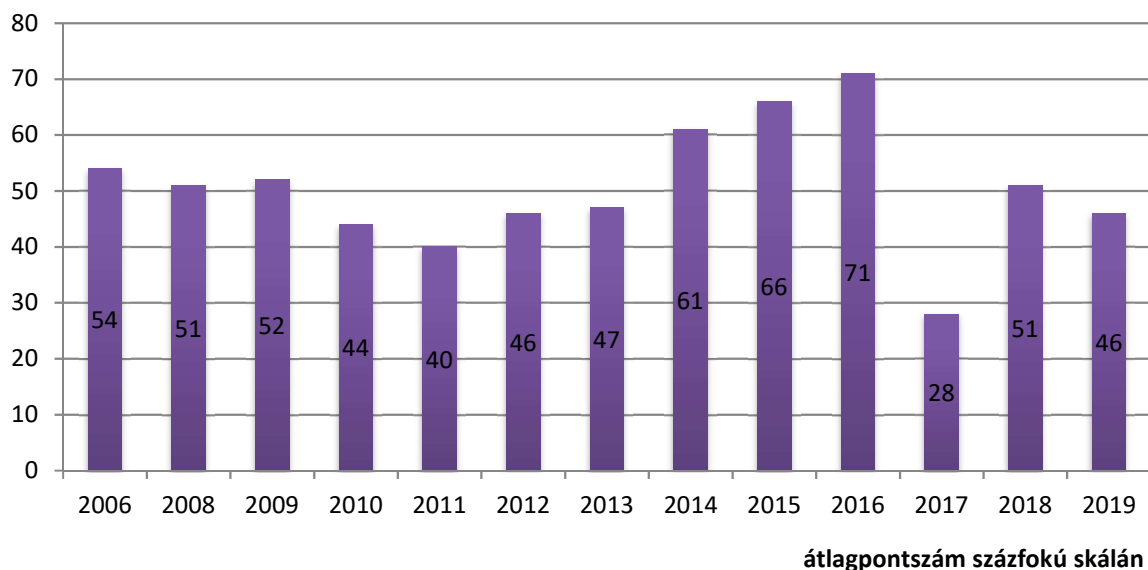
Mennyire jellemző, hogy a lakosok többsége beleszólhat az őket érintő városi döntésekbe?

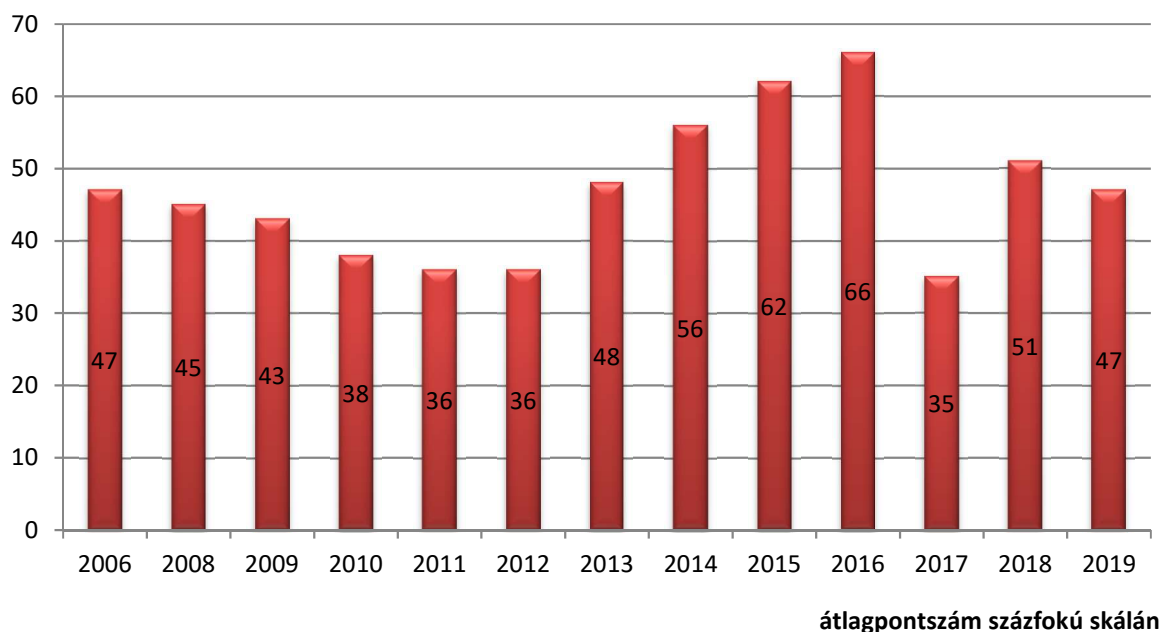
Mennyire jellemző, hogy a döntéshozók meghallgatják a lakosok problémáit, ha valaki hozzájuk fordul?

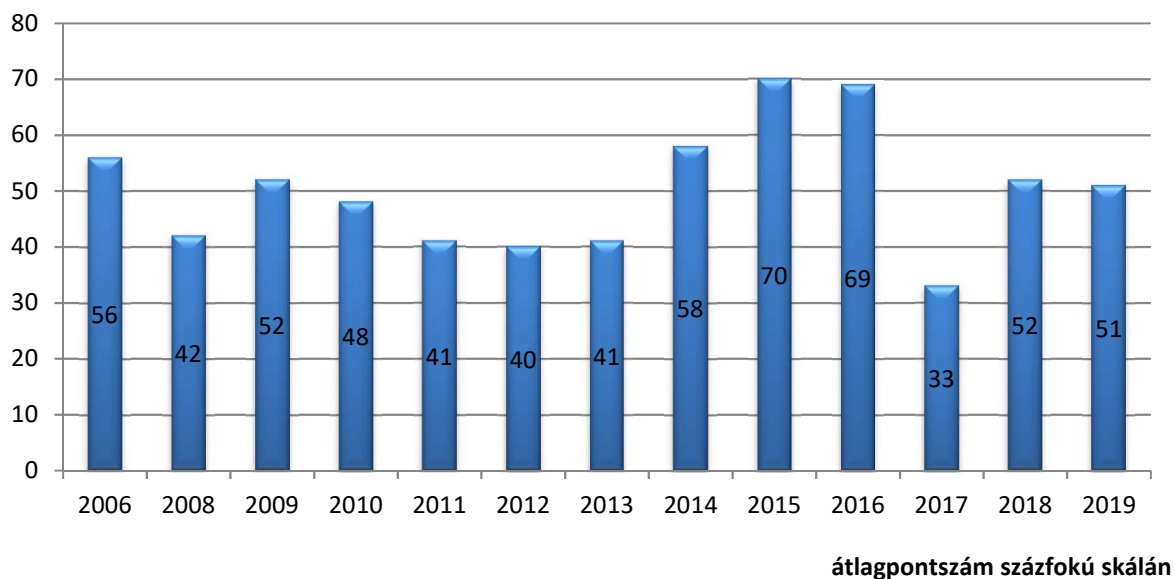
Mennyire jellemző, hogy a képviselők rendszeresen megkérdezik az emberek véleményét?

Mennyire jellemző, hogy a lakosok aktívan részt vesznek saját városuk életében?

Mennyire jellemző, hogy bevonják a civil szervezeteket, egyesületeket, alapítványokat is a döntésekbe?

Sajtó megítélése

A helyi demokrácia kiemelt összetevője, a helyi média függetlenségének kérdése. Ezzel kapcsolatban el kell mondani, hogy 2006-ban a lakosok többsége a helyi médiát még inkább függetlennek tartotta az önkormányzattól és a város vezetésétől, azok közül is elsősorban a Fehérvár Televíziót és a Fehérvár Rádiót (78-80 százalék) kellett akkor kiemelni, s jellemzően egyedül a Fehérvári Polgárnál vélték akkor többen úgy, hogy szerkesztőségi munka nem független a város vezetésétől (40 százalék).

2008-ban a két rádiót kivéve a helyi média esetében erősebb önkormányzati, városvezetői befolyást vélték a lakosok, mint 2006-ban. Különösen sokat, 22 százalékpontot romlott akkor a Fehérvári Polgár függetlensége, de a Fehérvár TV és a Fejér Megyei Hírlap tekintetében is 16-19 százalékponttal romlott a lakosok véleménye. 2009-ben a kép még komorabbá vált, gyakorlatilag a teljes helyi média megítélése romlott e tekintetben, s míg egy évvel korábban négy sajtó (Fehérvár TV, Fejér Megyei Hírlap és a két rádió) vélt függetlensége is pozitív tartományban volt, két éve ez mindössze a két rádióra volt már csak igaz. 2011-ben minden általunk vizsgált sajtó mutatói javultak, a lakosok véleménye szerint erősödött az autonómiájuk, 2013-ban tovább javult a helyzet, 2014-ben pedig már pozitív tartományba fordult át, fokozódott a helyi nyilvánosság pártatlansága. 2015-ben visszaesés volt tapasztalható mindegyik sajtóforrás esetében, a legrosszabb a Fejér Megyei Hírlap megítélése, de ugyanígy vélekedtek a Fehérvár című újságról, valamint a Fehérvár Televízióról is.

Összességében a helyi média vélt függetlensége 2006-ban mérleg indexen +39 pont volt, ami pozitív kép, 2008-ban már csak -1 pont, 2009-ben pedig -35 pont lett, ami azt jelenti, hogy a székesfehérvári lakosok benyomásai alapján a média többségében önkormányzati befolyás alatt, nem pedig tőle függetlenül tevékenykedett a városban. 2011-ben minden helyi sajtó tekintetében javult a lakossági vélemény, s ennek köszönhetően az egész helyi médiára vonatkozó -29 pontos index is -1 pontra mérséklődött, ám 2012-ben ismét kritikusabbak lettek az emberek, s ez nem sokat változott 2013-ban sem, amikor -10 pont volt a helyi média vélt függetlenségi mutatója. 2014-ban ismét javult a helyzet, +7 pontra mérséklődött az előző évi kritikus vélemény, ám 2015-ben újra negatívvá vált a mutató. 2016-ban 27 pontra javult a függetlenség megítélése. A legrosszabb mutatókat a Fehérvár Televízió és a Fehérvári Polgár újság kapta, míg a legkevesebb önkormányzati befolyást a nyolcezer.hu internetes portál esetében vélelmeztek a lakosok.

2017-ben a válaszadóknak nem azt kellett eldönteniük, hogy az adott helyi sajtó mennyire független az önkormányzattól, városvezetéstől, hanem hogy inkább kormánypárti, inkább ellenzéki, vagy független. A válaszokat úgy kódoltuk át, hogy a -100 jelenti, azt, hogy az adott helyi sajtó kormánypárti, a +100, hogy ellenzéki, valamint a 0, hogy független. A helyi médiára vonatkozó index -50 pont, ami azt jelenti, hogy a fehérvári lakosok szerint a médiák inkább kormánypártiak. A megkérdezettek szerint a legkormánypártibb sajtó a Fehér Megyei Hírlap, míg a nyolcezer.hu-t inkább függetlennek gondolják.

A helyi sajtó vélt függetlensége

(mérleg-indexen)

	2006.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Fehérvár Televízió	48	6	-8	-32	-13	-52	-10	2	-27	17
Fejér Megyei Hírlap	37	10	-2	-9	-19	-36	-10	13	-30	24
Fehérvár Rádió	50	29	7	-15	0	-28	-9	10	-20	30
FehérVár	n.a	n.a	n.a	-35	-1	-26	-11	3	-28	22
Fehérvári 7 nap/Szuperinfo	n.a	-7	-40	-25	2	-30	-13	5	-22	n.a.
Vörösmarty Rádió	34	22	9	-20	-2	-42	-6	9	-24	26
nyolcezer.hu	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	48
Fehérvári Polgár	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	19
Átlag	39	-1	-35	-29	-1	-35	-10	7	-19	27

	2017.
Fehérvár Televízió	-52
Fejér Megyei Hírlap	-63
Fehérvár Rádió	-53
FehérVár	-55
Vörösmarty Rádió	-49
nyolcezer.hu	-22
Fehérvári Polgár	-54
Átlag	-50

Tavaly a megkérdezetteknek azt kellett eldönteniük, hogy a helyi sajtó szereplői mennyire hitelesen számolnak be a helyi hírekről és eseményekről. A válaszokat úgy kódoltuk át, hogy a -100 jelenti, azt, hogy az adott helyi sajtó egyáltalán nem hiteles, a +100, hogy teljesen hiteles. A -50 pont az inkább nem, a +50 pont pedig az inkább hitelest jelöli. Látszik, hogy az index átlaga 49 pont, tehát inkább nem hitelesnek gondolják a helyi sajtó szereplőit. Legpozitívabban a Fehérvár Televíziót, valamint a Vörösmarty Rádiót ítélték meg.

A helyi sajtó hitelességének megítélése

(mérleg-indexen)

	2018.
Fehérvár Televízió	51
Fejér Megyei Hírlap	50
Rádió 1	50
FehérVár	49
Vörösmarty Rádió	51
nyolcezer.hu	46
Fehérvári Polgár	47
Átlag	49

Idén, ahogy 2017-ben is, arra voltunk kíváncsiak, hogy a Fehérvári lakosok szerint az általunk felsorolt csatornák és újságok, inkább kormánypártiak, inkább az ellenzékhez tartoznak, vagy függetlenek. A válaszokat ismét úgy kódoltuk át, hogy a -100 jelenti, azt, hogy az adott helyi sajtó kormánypárti, a +100, hogy ellenzéki, valamint a 0, hogy független. A helyi médiára vonatkozó index átlaga -15 pont, ami azt jelenti, hogy a fehérvári lakosok szerint a helyi sajtó inkább kormánypárti, de már közel sem annyira, mint 2017-ben. A válaszadók szerint a Rádió 1, illetve a Fehérvárvári Polgár a legkormánypártibb média, a Vörösmarty Rádiót inkább függetlennek ítélték meg.

A helyi sajtó pártállásának megítélése

(mérleg-indexen)

	2019.
Fehérvár Televízió	-19
Fejér Megyei Hírlap	-10
Rádió 1	-22
FehérVár	-13
Vörösmarty Rádió	-2
nyolcezer.hu	-10
Fehérvári Polgár	-27
Átlag	-15

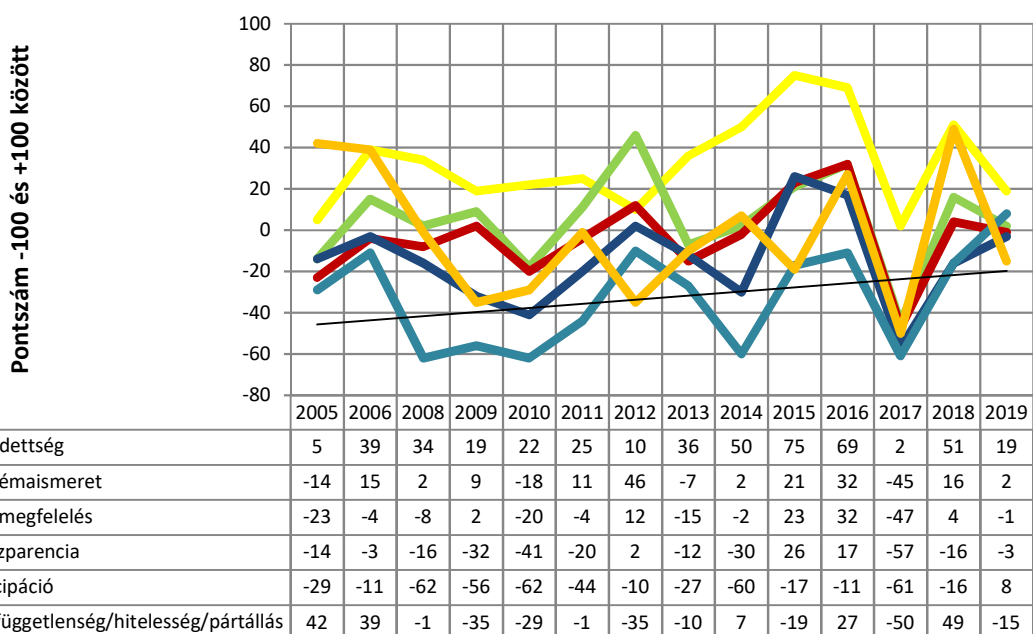
Összegző indexek

A Helyi Demokrácia Audit már tizenkettedik éve a helyi demokrácia hat dimenzióját vizsgálja a lakossági véleményalkotás alapján Székesfehérváron. Ennek megfelelően hat indexet is alkotunk: 1. lakossági elégedettség index, 2. döntéshozói problémaismeret index, 3. igénymegfelelés index (reszponzivitás), 4. átláthatóság index (transzparencia), 5. beleszólás, részvétel indexe (participáció), 6. helyi sajtó függetlensége/pártállása.

Összefoglalva a kutatás eredményeit megállapítható, hogy 2013-hoz képest 2019-re érezhetően javult a döntéshozói problémaismeret indexe, az igénymegfelelés, a beleszólás lehetősége, viszont romlott a lakossági elégedettség. Ezzel szemben javult a döntéshozatal átláthatósága. A tavalyi évhez képest csökkent a problémaismeret, az igénymegfelelés, de a participáció szubjektív mutatója nőtt.

A Helyi Demokrácia Audit összesítő indexei közül három esetében már a hatodik ciklus adatait tudjuk összesíteni, érdemes ezeket is áttekinteni, már csak azért is, mert az évenkénti adatsorok mutathatnak hirtelen kiugró adatokat, de a négyéves átlagok már ezeket elfedve a trendeket jelzik számunkra.

Helyi Demokrácia Audit összegző indexek alakulása

Helyi Demokrácia Audit összegző indexek alakulása ciklusonként

